

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
030/22	Formannskapet	PS	23.03.2022
030/22	Heradsstyret	PS	06.04.2022
009/22	Eldrerådet	PS	30.03.2022
009/22	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	PS	30.03.2022

Saksbehandlar	ArkivsakID
Nina Marie Kvamme	22/588

Oppstart prosjekt Omsorg+ Oppfølging av vedtak 2019

Vedlegg:

HS 040/19 - Omsorg+ 2020 - 2040 - eit vegval for Osterøy kommune
Norconsult rapport - Omsorg 2040
Behov 2040
Husbanktilskudd
Investering og kostnader
PP-presentasjon formannskap 23.03.22

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Heradsstyret vedtar lokalisering av Omsorg+ på Hauge, i tilknytning til Osterøytunet. Arbeidet med å kartlegge omfang av prioriterte tenester i dei ulike byggetrinna held fram. Når innhaldet i bestilling av prosjektet er klargjort vil det bli lagt fram for heradsstyret til drøfting og vedtak. Heradsstyret skal jamnleg orienterast om framdrift i arbeidet.

Formannskapet - 030/22

FS - behandling:

Kommunalsjef for Helse, Omsorg og Sosial møtte for å leggje fram saka for formannskapet og svare på spørsmål.

AVRØYSTING:

Samrøystes vedteke

FS - vedtak:

Heradsstyret vedtek lokalisering av Omsorg+ på Hauge, i tilknytning til Osterøytunet. Arbeidet med å kartlegge omfang av prioriterte tenester i dei ulike byggetrinna held fram. Når innhaldet i bestilling av prosjektet er klargjort vil det bli lagt fram for heradsstyret til drøfting og vedtak. Heradsstyret skal jamnleg orienterast om framdrift i arbeidet.

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 009/22

RFF - behandling:

Rådmann møtte for å orientere rådet i saka

Leiar for utvalet gjorde slikt framlegg:

"Rådet har ikkje noko å leggje til på noverande tidspunkt og tek saka til vitande"

AVRØYSTING:

Samrøystes vedteke

RFF - vedtak:

Rådet har ikkje noko å leggje til på noverande tidspunkt og tek saka til vitande

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Osterøy kommune vedtok i 2018 «*Strategi og prinsipp for pleie- og omsorgstenestene i Osterøy kommune*». Desse byggjer på ein gjennomgang gjort av OTV Rådgiving AS i 2017/2018, der kommunen vart råda til å legge om frå institusjonsbasert til bustadbasert omsorg. Vedtaket stadfester at utbygging skal skje i tilknytning til Osterøytunet på Hauge, og har vore førande for arbeidet i etterkant.

Omlegginga krev for det første ei fysisk omlegging, med relativt færre institusjonsplassar og fleire bustader per innbyggjar enn det kommunen har i dag. Like viktig er omlegging av korleis omsorgstenestene vert gitt, noko som er konkretisert i «*Strategi og prinsipp...*». Sektoren er godt i gang med omlegging av tenestene, men arbeidet med den fysiske tilrettelegginga er ikkje komen i gang.

Norconsult leverte i 2019 ein rapport som skisserte tre moglege alternativ for utbygging. Rådmannen utarbeidde ei sak der alle alternativa vart lagt fram politisk. Formannskapet handsama saka 5.juni 2019 (045/19), og vedtok samrøystes alternativ 2 som modell for utvikling av Omsorg+ i Osterøy kommune.

Hovudtrekka i alternativ 2 er som følgjer:

I 2040 skal det vere etablert 36 institusjonsplassar i eksisterande institusjon Osterøytunet (OT), 57 plassar i demenslandsby (Heildøgns omsorg - HDO), 16 plassar i Hauge bufellesskap (HDO) og 69 bustader i nybygg på Hauge (HDO).

Første etasje på OT blir vurdert omgjort til rehabilitering og psykogeriatr, med evt sal av plassar til andre kommunar.

Base for heimeteneste blir flytta til nybygg på Hauge, og blir sentral i oppfølging av tenestene i bustader med HDO.

Utbygginga skal skje i fleire trinn, slik at det er mogleg å gjere tilpassingar undervegs. Endringar i til dømes demografi og medisinsk utvikling kan auke eller minke behovet.

Heradsstyret handsama saka i 19.juni 2019 (040/19), og slutta seg til eit nytt framlegg som vart fremja direkte i møtet. Dette lyder slik:

«Planen vert gjennomført som framlagt kva gjeld første byggetrinn, demenslandsbyen. I neste omgang skal framlegget under vurderast før endeleg vedtak vert fatta om lokalisering av omsorg+. Rådmannen får i oppdrag å greia ut, i første omgang Lonevåg som alternativ plassering av omsorg+ bustader. I utgreinga må det vurderast nytte for brukarane, t.d. i høve trivsel og meistring i eige liv, effektiv ressursutnytting for kommunen, her under rasjonell utnytting av helsepersonell samt økonomiske konsekvensar av eit slikt alternativ. Det må også vurderast korleis samarbeid med private utbyggjarar kan koma til nytte.

Grunngjeving:

Meistring og deltaking i samfunnet er viktig for å oppretthalda god helse og trivsel og er strekt vektlagt i Regjeringa sin strategi «Leve hele livet». I eit slikt perspektiv kan ein sjå føre seg at det å vera tett på eit pulserande liv har betydning. Det er mange argument som talar for at Omsorg + bustader bør leggjast i nærleiken der det er sørvistilbod som butikk, kafé, post, bibliotek, fritidstilbod, kommunikasjon som buss og taxi, kommunale tenester m.m. som også andre enn dei som bur i Omsorg+ bustader nyttar. Det handlar om å vera tett på dagleglivet som utgjer «pulsen» i nærmiljø og samfunn».

Sektor for helse, omsorg og sosial har i tida etter vedtaket hatt store kapasitetsutfordringar. Det lukkast ikkje å frigjere budsjettmidlar til 50% stilling til prosjektarbeid før i mai 2021, og etter dette har det vore langvarig sjukmelding i sektorleiinga. Koronapandemien har gjort at prioriteringane i lange periodar har vore konsentrert rundt organisering av heilt nødvendig drift av tenestene.

Sektor for samfunnsutvikling har starta prosessen med kjøp av tomt ved Osterøytunet på Hauge.

Sektorleiinga hadde våren 2021 ein ny gjennomgang med Norconsult. Denne viser at dimensjonering av tal plassar står seg også ved nye berekningar, tilrådingane er dermed å vidareføre arbeidet ut frå same datagrunnlag.

Vurdering

Vedtaket frå heradsstyret juni 2019 er noko uklart som grunnlag for vidare arbeid. Rådmannen oppfattar det slik at det er ønskeleg med snarleg etablering av demenslandsby på Hauge, medan det er ønskeleg å få utgreidd om bustader med HDO (heildøgns omsorg) kan lokaliserast i Lonevåg.

Områdeplan for Lonevåg vart handsama hausten 2021, og i den vedtekne planen er det ikkje fysisk mogleg å etablere bustader av eit slikt omfang her.

Ei felles forståing for kva Omsorg+ er meint å vere er eit kritisk punkt. Omsorg+ skal vere eit tilbod for ei brukargruppe som ikkje vil kunne nytte seg av tilboda som er nemnd i heradsstyrevedtaket frå juni 2019; som butikk, kafé, post, bibliotek, fritidstilbod, offentleg transport i tillegg til andre kommunale tenester. I dag bur den aktuelle brukargruppa på Osterøytunet, og dei har alle omfattande tenestebehov som i dag ikkje kan løysast utan det tenestetilbodet som sjukeheimen kan stille opp med. I framskrivingane gjort av Norconsult er det same brukargruppa som i framtida skal nytte Omsorg+ tilbodet, auke i tal plassar er berre ei framskriving av folketal.

Brukargruppa vil trenge kompetent personale til ei kvar tid. Difor skal base for heimetenesta leggjast til Hauge og tilby tenester for brukarane 24/7, basert på individuell vurdering. Dette er ikkje mogleg å få til om butilbodet til denne brukargruppa blir etablert fleire stader i kommunen. Erfaring frå tenesta viser at rekruttering til små fagmiljø er svært krevjande. Kostnadane blir og større, spesielt gjeld dette natt-tenester. Det er difor heilt avgjerande at bustadane med HDO vert lagt i tilknytning til sjukeheimen.

Heradsstyret har vedteke at demenslandsby er første byggjetrinn. I alternativ 2 lagt fram av rådmann er demenslandsby *eitt* av tiltaka som skal utgreiast. Dei næraste år er det ikkje kapasiteten i demenstilbodet som er den største utfordringa, men bustader høveleg for heildøgns omsorg. Vi har i

dag berre 16 plassar - i Hauge bufellesskap - som møter dette behovet. Innbyggjarar som ikkje lenger kan bu heime grunna særskild omfattande omsorgsbehov har dermed ingen andre alternativ enn institusjonsplass. Det gjer at vi får eit svært stort press på langtids-, korttids- og avlastingsplassar på Osterøytunet. Vi må difor bygge ut tilstrekkeleg bustader tilrettelagt for HDO før vi kan starte arbeidet med å utgreie etablering av demenslandsby.

I rapporten frå Norconsult er det presisert at det er ønskjeleg med tilbod også for dei eldre som ikkje har behov for like omfattande tenester, og som vil tene på nærleik til tilboda som vart skissert i heradsstyrevedtaket frå juni 2019. Osterøy kommune har ein svak økonomi, og må prioritere arbeidet som kan gagne dei som har mest bruk for det. I første omgang betyr det å få lagt ein plan for heilt nødvendige helse- og omsorgstenester til innbyggjarar med behov for dette, jf Omsorg+. Eit kommunalt/privat samarbeid om ulike andre butilbod kan eventuelt kome i neste omgang. Det er sjølvstendig ikkje til hinder for at private utbyggjarar også i dag kan sette i gang tilbod til brukargrupper med mindre behov enn dei som er aktuelle for Omsorg+.

Norconsult sin rapport ligg vedlagt, og viser grunnlaget for vurderinga av korleis arbeidet med Omsorg+ kan gjennomførast i Osterøy kommune.

Folkehelse

Oppretthalde eigenmestring er eit sentralt tema, som blir ivare tatt best i alternativ 2. Dette krev høg kompetanse hos og målretta arbeid av dei tilsette og deira leiingar. Rekruttering av rett kompetanse vil sikre oppfølging av «Strategi og prinsipp for pleie- og omsorgstenestene».

Miljø

Alternativ 2 gir mest nybygg, og dermed gode tilpassa bumiljø til flest mogleg brukarar. Det kan tilretteleggast for «vedlikehaldsfrie» bygg, som påverkar miljø og økonomi positivt

Økonomi

Alternativ 2 gir kommunen samla sett best økonomi. Brukar vil i staden for eigendel på 85% for institusjon betale husleige, tenester i heimen vil ha samla tak jf eigenbetalingsreglar. Utgifter til transport, medisinar, fysioterapi, lege, hjelpemiddel etc vil bli dekkja av folketrygda etter at eigenbetalingstaket er nådd. Tett samarbeid mellom institusjon og heimesjukepleie vil bidra til at personellressursane blir nytta på best mogleg måte.

Konklusjon

Rådmannen tilrår med bakgrunn i saksutgreiinga at heradsstyret vedtek lokalisering av Omsorg+ på Hauge, i tilknytning til Osterøytunet. Norconsult sin rapport med tilråding ligg til grunn for arbeidet vidare. Når innhaldet i bestilling av prosjektet er klargjort, vil det bli lagt fram for heradsstyret til drøfting og vedtak.